

KİTAP GÖLGESİ

Andrew Clements hayranlarını düş kırıklığına uğratmayacak bir roman:

Sıradan Bir Çocuk

□ Mavisel YENER

Günlüğü Kitaplığı, Andrew Clements'in yapıtlarını okurlarla buluşturmaya devam ediyor. *Bunun Adı Findel, Karne Oyunu, Konuşmak Yok!, Tek Mi? Çift Mi?* romanlarının yazarı, çok ödüllü Andrew Clements'in yeni kitabı: *Sıradan Bir Çocuk*. Bireysel özgürlüğünün güzel kokusunu arayan bir çocuğun iç yolculuğuna tanık oluyoruz romanda.

Jordan, gösterişsiz, sıradan bir çocuk olduğunu düşünür. Kuralları çiğnemeyen, her zaman yüzü gülen, notları yüksek olmayan, nazik, düzenli, hiçbir şeyi kolayca elde edemese bile yılmadan çabalayan sevimli bir kızdır. Fakat bütün bunlar okulda, evde "popüler" olması için yetmez. Jordan, bütün bu sahip olduklarını toplum tarafından değerli bulunmadığını, övülmediğini zannederek kendinde yepyeni, herkesin alkışlayacağı yetenekler bulmak için karar verir. O "özel biri" olmak ister. Bir liste yapar; listede üç baş-

lık vardır: İyi Olduklarım; İdare Ettiklerim; Çuvalladıklarım. "İdare Ettiklerim" listesi en uzunudur. "Resim yapmak, şarkı söylemek, koşmak, yüzme, fıkra anlatmak, dans etmek, futbol, basketbol, çim biçmek, sakız patlatmak, kurabiye pişirmek, bisiklete binmek, sözcük yazımı, pizza yapmak, harita okumak, kuşları tanımak, giysi katlamak..." liste böylece uzayıp gider. "Çuvalladıklarım" listesi de epey uzundur. Ama "İyi Olduklarım" listesi en kötüşüdür. Sadece iki şey vardır: Bebek bakıcılığı, bahçıvanlık.

Jordan'ın yazdığı bu liste sınıf arkadaşlarından birinin eline geçince olanlar olur, herkes Jordan ile alay etmeye başlar. Düşman komutanın, saldırıya en açık yerleri gösteren eksiksiz bir haritayı ele

Andrew Clements

geçirmesine benzeyen bu durum Jordan'ı çok üzer. Jordan, onunla alay edenleri okul yetkililerine şikâyet ederse, kendini daha kötü hissedecek, "çuvalladıklarım" listesine "alçak bir çocukla başa çıkmak" maddesi de eklenecektir. Jordan, bu sıkıntının üstesinden gelebilmek için yollar aramaya koyulur. Yete- neğini kanıtlamak için

okulun satranç sınıfına bile girer, ama başarılı değildir. Jordan, kendine özgü yetenekleri olduğunu fark etmek, bunu çevresine göstermek, sıradan biri olmadığını kanıtlamak için büyük çaba harcar. Başarılı olduğu birkaç şeyin okulda hiçbir önemi olmadığını, ödül kazandırmadığını, popüler kılmadığını, oğlanların onu fark

etmesini sağlamadığını gördüğünde yürek acısı çoğalır. Jordan, kendi tarzında var olmak için gerekli özgüveni kazanabilecek mi, kitabın sonunda göreceğiz. Okulda zorbalık uygulayanlara karşı durmak için bulunduğu yöntemi şaşırarak okuyacağız.

Sıradan Bir Çocuk'un, pedagojik açılım yapma becerisine sahip olan yetişkinler için de iyi bir kaynak olduğunu söyleyelim. "Sıradan" birey olmanın anlamı üzerine düşünmek gerek öncelikle. Sıradan kişi, daha önce ayak basılmıyş yolları izleyen, kendi yolunu aramayan, "sürü" zihniyetinden kopmamış bireydir. Oysa roman kahramanı Jordan tam tersine, kendi yolunu arayan, ortak (kolektif) aptallıklarla, zorbalıkla başa çıkmaya çabalayan yaratıcı bir çocuktur. İçinde yaşadığı toplum tarafından çizilmiş "başarı" ölçütleridir onu hüznemiten. "Özel biri" olma isteğidir umutsuzluğa sürükleyen.

Bireysel anlam arayışlarından, acımasız sosyal sorunlara değin pek çok konuda yazan Clements'in bu romanda varmak istediği yer hakkında yeniden düşünelim: "Başarı nedir?", "Özel biri olmak nedir?" Sayfaların bizi çağırdığı o okyanusa dalalım, kendimizi iyi hissedeceğiz... ■

www.maviselyener.com

*Sıradan Bir Çocuk/ Andrew Clements/ Çeviren: Mine Kazmaoğlu/ Günlüğü Kitaplığı/ 2013/ 126s./ 10+